МАРТ
25
1940 во
№ 41 (1185)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

Талун коми народ пасйӧ белогвардейскӧй бандаясысь да интервентъясысь аслас мездмӧмлы кызь во тырӧм

СЛАВНӦЙ ГОДОВЩИНА

Талун коми народ пасйӧ белӧй бандаясысь да интервентъясысь аслас мездмӧмлы кызь во тырӧм. Тайӧ историческӧй дата—радуйтчана праздник свободнӧй, шуда коми народлӧн.

Уна нэм чӧж коми народ ойзіс царизмлӧн гнёт улын. Нартитлісны сійӧс и коми кулакъяс да купечьяс, и роч помещикъяс да капиталистъяс. Найӧ пычкылісны сылысь став сокъяссӧ. Корысялӧм да тшыгъялӧм коми уджалысь йӧзлӧн вӧліны постояннӧй спутникъясӧн. Царскӧй сатрапъяс—жандармъяс, полицейскӧйяс, чиновникъяс надругайтчылісны свободаӧ сылӧн стремлениеяс вылын. Уна жертваяс коми народ сетіс свобода да шуд вӧсна тышын. Сылӧн медбур пиян да нывъяс сісьмисны тюрмаясын да ссылкаясын.

Воис 1917 вося октябрь. Россияса рабочӧйяс да крестьяна шыбытісны ас вывсьыныс нэмӧвӧйя гнёт, установитісны ассьыныс власть. Свободнӧя, тыр мӧрӧсӧн лолыштісны народъяс. Великӧй Октябрлӧн шонді югдӧдіс и коми му. Ленин—Сталин великӧй партия коми народлы ваис свобода да шуд, код йылысь мечтайтліс сійӧ уна нэм чӧж.

И тайӧ свободасӧ да шудсӧ, Октябрлысь великӧй завоеванияссӧ, коми уджалысь йӧз, став страна са рабочӧйяскӧд да крестьянакӧд ӧтув, большевистскӧй партия веськӧдлӧм улын, дорйис белобандитъяслӧн да интервентъяслӧн полчищеяслы паныд. Империализмлӧн сьӧд вынъяс кытшалісны том сӧветскӧй республикаӧс би кытшӧн. Сӧветскӧй Россияса народъяс кыпӧдчисны великӧй отечественнӧй война вылӧ да героическӧй бойясын разисны сійӧ би кытш, вӧтлісны сӧветскӧй му вылысь став врагъясӧс. Коми народлӧн пиян тышкасисны тшӧтш став фронтъяс вылын—и Колчаклы паныд, и Деникинлы, и Юденичлы, и белополякъяслы, и Врангельлы паныд.

Гражданскӧй война шымыртліс и Коми АССР-лысь территория. Латкинлӧн, Орловлӧн да мукӧд бандаяс, кодъясӧс ыстісны да щедрӧя снабжайтісны англо-французскӧй империалистъяс, стремитчисны пӧдтыны вир пиын сӧветскӧй власть да бӧр сувтӧдны буржуазиялысь господство. Коми уджалысь йӧз сувтіс дорйыны ассьыс свобода да шуд. Уна славнӧй листбок гижисны гражданскӧй война историяӧ коми уджалысь йӧзлӧн партизанскӧй, добровольческӧй отрядъяс. Коми народлӧн уна доблестнӧй пи да ныв пуктісны ассьыныс ловнысӧ народлӧн свобода да шуд вӧсна тышын. Некор оз вунӧд коми народ нимъяссӧ Домна Каликовалысь, Иван Зарубинлысь да уна мукӧдлысь, кодъяс сетісны ассьыныс олӧмнысӧ миян шуда олӧм вӧсна.

Коми народ, роч пролетариат отсӧгӧн, весаліс ассьыс му белӧйясысь да интервентъясысь. И со кызь во нин мезмӧм му вылын сійӧ строитӧ шуда да радуйтчана олӧм, Сӧветскӧй Союзса народъяслӧн братскӧй семьяын, Ленин—Сталин партия веськӧдлӧм улын, увереннӧя мунӧ коммунизмӧ.

И ӧні миянлы „Приятнӧ да долыд тӧдны, мый вӧсна тышкасисны миян йӧз да кыдз найӧ шедӧдісны всемирно-историческӧй победаяс. Приятнӧ да долыд тӧдны, мый вир, кодӧс обильнӧя кисьтӧма миян йӧзӧн, эз вош пӧста, мый сійӧ сетіс ассьыс результатъяс" (Сталин).

Важъя гӧль, корысялысь царскӧй окраина местаын ми имеитам ӧні дзоридзалысь социалистическӧй республика. Важӧн коми крестьянин ассьыс му клочок пӧсьӧн да синваӧн киськалӧмӧн эз вермыв весиг шедӧдлыны кынӧмпӧтсӧ. Ӧні паськыд колхозӧй муяс вылын кылӧ свободнӧй труженник уджлӧн радуйтчана гор. Сэні уджалӧны тракторъяс да комбайнъяс. Му сетӧ озыр урожайяс. Коми АССР-са мулӧн озырлунъясыс сувтӧны социализмлы служба вылӧ. Строитьсьӧ 1200 километр кузя кӧрттуй магистраль. Строитӧма уна выль промышленнӧй предприятиеяс. Зэв ыджыда содіс вӧр промышленность.

Коми народ овмӧдчис зажиточнӧй, культурнӧй олӧмӧн. Коми АССР-ын эм 84 неполнӧй средней школа, 20 средней школа, 13 техникум да налы приравнитӧм учебнӧй заведение, 2 вуз.

Коми уджалысь йӧз пӧвсысь быдмисны интеллигенциялӧн замечательнӧй кадръяс—учительяс, инженеръяс, врачьяс, агрономъяс да мукӧд.

Коми народ тӧдӧ кодлы сійӧ обязан аслас шуда да радуйтчана олӧмӧн. Сылӧн помтӧм преданностьыс да радейтӧмыс Ленин—Сталин великӧй партия дінӧ, сӧветскӧй правительство дінӧ, великӧй Сталин дінӧ. Коми уджалысь йӧз дась сувтны рӧдина дорйӧм вылӧ, партиялӧн первой чукӧстӧм серти. Некодлы некор не мырддьыны коми народлысь шуда олӧмсӧ.

СЫКТЫВКАР

Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиумлы

РСФСР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум чолӧмалӧ Коми Автономнӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаса рабочӧйясӧс, колхозникъясӧс да интеллигенцияӧс белогвардейщинаысь да интервентъясысь мездмӧмсянь 20 во тырӧмӧн. Кольӧм кызь во чӧжӧн, войдӧр бесправнӧй да царскӧй самодержавиеӧн, роч да национальнӧй буржуазияӧн нартитӧм, тшыгъялӧм да вымирание вылӧ обреченнӧй коми уджалысь йӧз, лӧсьӧдісны, большевистскӧй партия веськӧдлӧм улын, роч народ отсӧгӧн, свободнӧй дзоридзалысь социалистическӧй республика. Строитӧма уна дас выль завод. Вӧр овмӧс пӧртӧма Сӧветскӧй Союзлӧн важнейшӧй леснӧй базаясысь ӧтиӧ. Ӧдйӧ развивайтчӧ нефтянӧй, угольнӧй, лесоразрабатывающӧй промышленностьяс. Колхознӧй строй победа вӧсна кыптӧ колхознӧй да совхознӧй муяслӧн урожайность, содӧ социалистическӧй животноводствоӧн продуктивность. Сӧветскӧй власть воясӧ коми уджалысь йӧз приобретитісны ассьыныс письменность. Коми АССР лоӧ сплошнӧй грамотностя республикаӧн. Пӧртӧма олӧмӧ пӧртан подув вылын мирын дзик ӧти подлиннӧ демократическӧй Сталинскӧй Конституция знамя улын Коми АССР-са уджалысь йӧз большевикъяслӧн коммунистическӧй партия веськӧдлӧм улын великӧй роч народ отсӧгӧн добитчисны гырысь победаяс социалистическӧй строительствоӧн став участокъяс вылын, ассьыс республика дзоридзалысьӧ пӧртӧмӧн. Желайтам Коми АССР-са уджалысь йӧзлы водзӧ победаяс Коймӧд Сталинскӧй Пятилеткалысь великӧй могъяс олӧмӧ пӧртӧмын.

Мед оласны Коми АССР-са уджалысь йӧз!

Мед олас СССР-са народъяслӧн великӧй нерушимӧй дружба!

Мед олас Ленинлӧн—Сталинлӧн героическӧй партия!

Мед олас миян друг, учитель да народъяслӧн вождь великӧй Сталин!

ВКП(б) Обкомса секретарь
МАЗИН,

Северо-Осетинскӧй АССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель
ГАГЛОЕВ,

Северо-Осетинскӧй АССР Совнаркомса председательӧс вежысь БУРАЕВ,

Орджоникидзе кар.

СЫКТЫВКАР

Коми АССР Верховнӧй Сӧветлӧн юбилейнӧй сессиялы

Северо-осетинскӧй АССР-са уджалысь йӧз нимсянь пӧся чолӧмалам братскӧй Коми Автономнӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаса уджалысь йӧзӧс Коми АССР-ӧс интервенциялысь да белогвардейскӧй бандаясысь мездӧмсянь кызь во тыран лунӧн. Ленинско-Сталинскӧй национальнӧй политика олӧмӧ пӧртан подув вылын мирын дзик ӧти подлиннӧ демократическӧй Сталинскӧй Конституция знамя улын Коми АССР-са уджалысь йӧз большевикъяслӧн коммунистическӧй партия веськӧдлӧм улын великӧй роч народ отсӧгӧн добитчисны гырысь победаяс социалистическӧй строительствоӧн став участокъяс вылын, ассьыс республика дзоридзалысьӧ пӧртӧмӧн. Желайтам Коми АССР-са уджалысь йӧзлы водзӧ победаяс Коймӧд Сталинскӧй Пятилеткалысь великӧй могъяс олӧмӧ пӧртӧмын.

Мед оласны Коми АССР-са уджалысь йӧз!

Мед олас СССР-са народъяслӧн великӧй нерушимӧй дружба!

Мед олас Ленинлӧн—Сталинлӧн героическӧй партия!

Мед олас миян друг, учитель да народъяслӧн вождь великӧй Сталин!

ВКП(б) Обкомса секретарь
МАЗИН,

Северо-Осетинскӧй АССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель
ГАГЛОЕВ,

Северо-Осетинскӧй АССР Совнаркомса председательӧс вежысь БУРАЕВ,

Орджоникидзе кар.

РАДИОВЕЩАНИЕСА РАБОТНИКЪЯСЛЫ ВКП(б) ЦК-лӧн ДА СССР-са СНК-лӧн ЧОЛӦМАЛӦМ

ВКП(б) ЦК да ССР Союзса СНК чолӧмалӧны сӧветскӧй радиовещаниеса работникъясӧс СССР-ын паськыд радиовещаниелы 15 во тырӧмкӧд йитӧдын.

ВКП(б) ЦК да ССР Союзса СНК пасйӧны тӧдчана успехъяс, кодъясӧс шедӧдӧма сӧветскӧй радиовещание юкӧнын 15 во чӧжӧн.

ВКП(б) ЦК да ССР Союзса СНК чуксалӧны радиовещаниеса работникъясӧс используйтны став возможностьяс, кодъясӧс сетӧма государствоӧн, медым сӧветскӧй радиовещание вӧчны уджалысь йӧзӧс коммунистическӧя воспитаниелӧн да всесторонней культурнӧй подъёмлӧн нӧшта вынйӧраджык средствоӧн.

ВКП(б) ЦК.
ССР СОЮЗСА СНК.

КЫЗЬ ВО САЙЫН

ЗВЕРЪЯС

Красной партизанъяс засадаын. Рис. М. Безносовлён.

КОПТЮГА УЛЫН БОЙ

Коптюга сикт дінö подступъяссö вöлі ёнмöдöма позиционнöй война вылö. Окопъяс, проволочнöй заграждение. Блиндажъяс пулемётнöй площадкаясöн да гнездоясöн.

Противниклöн, коді занимайтіс Коптюга сикт, вынъяс пыр содісны. Сылöн вöлі 600 штык, 5 пулемёт да öти орудие.

Но славнöй Вашско-Мезенскöй полкса боецъяс сикт решитісны босьтны.

Ме нуöді наступлениеö боецъяслысь кык рота. Артиллерия да пулемётъяс дугдывтöг поддерживайтісны миянöс.

Со и сикт. Коли сöмын 200 гöгöр сажень. Колö вуджны неыджыд эрд. Онöдз на противник чöволіс. Но кыдзи сöмын цепъяс петісны эрд вылö пырысь-пыр жö 3—4 местасянь кутісны таргыны противниклöн пулемётъяс.

Атакаö шыбытчыны оз позь. Лым джуджыд.

Наступление вöлі дугöдöма. Боецъяс организованнöя бöр бöрыньтчисны исходнöй позицияяс вылö.

Бöрынджык Коптюга сикт век жö вöлі краснöй частьясöн босьтöма.

А. БАГИН,
вöвлöм Вашско-Мезенскöй полкса командирлöн отсасысь, орденоносец.

... 1919 во. Том социалистическöй республика гражданскöй война биын. Белогвардейскöй полчищеяс шыбытчисны рабочöй да крестьяна вирöн шедöдöм власть вылö, медым пуляöн да штыкöн быröдны сійöс. Гражданскöй война шымыртіс и коми сиктъяс.

Белогвардеецъяс босьтісны Помöсдін. Нёль лун мысти найö локтісны и миян сиктö. Босьтісны менö да, представитісны штабö. Пукалöны офицеръяс.

— Коді ті лоанныд?— юалöны менсьым.

— Арестованнöй нин...— — Мый вöчинныд Помöсдінын?

— Учительствуйті.
— Коммунистка?

— А тіянлы кутшöм делö?

Арестуйтісны. Орччöн комнатаын пукалöны нин 30 арестованнöй крестьянин. Менö арестуйтöм бöрын 4—5 лун мысти белогвардеецъяс босьтöны и Кулöмдін.

Вежласьöны дежурнöй солдатъяс. Камераын пукалысьяс кылöны, кыдзи найö ошйысьöны население вылын асланыс издевательствоясöн. Öти войö арестованнöйяс дінö воліс капитан Шульгин. Ме вылö индöмöн юаліс—„кутшöм эм тайö сволочь?“ Сылы висьталісны, мый ме проститутка, сифилистичка, кодöс арестуйтöма кыдзи коммунисткаöс. Капитан приказывайтö менö лыйлыны.

— Аски жö петкöдны ю вылö!

Мöд лунас 7 арестованнöйöс вызывайтöны мунны Печораö. Менö колисны. Мунысь ёртъяс пöвсысь ловъяясöн некод эз бергöдчы. Найöс ставнысö вöлі лыйлöма туй вылас.

Арестуйтöм бöрын квайт лун мысти некымын допрос бöрын менö мездісны.

Белобандитъяс орудуйтісны миян сиктын. Найö зілисны вир пиын пöдтыны свобода йылысь, сöветскöй власть йылысь народлысь пöсь стремлениеяс. Бандитъяс измучитісны менсьым подругаöс комсомолка Забоеваöс.

Ме муні видзöдлыны. Сійö куйліс берег вылын. Сэні жö куйліс повтöм героиня, коді сідзжö уси зверъяс киысь, Домна Каликова. Страшнö вöлі видзöдлыны... Ки лыяссö вöлі чегъялöма, юрсисö нетшкöма, пиньяссö жугöдлöма. Куйліс виж красноармейскöй пася. Пасьсö уналаті вöлі розьöдлöма пуля. Крестьяна висьтавлісны, мый сылöн смертьыс вöлі трагическöй...

ДОМНА КАЛИКОВА.

Сійö жö лунас Печораö мöдöдісны нöшта 30 мортöс. Найö пöвсысь сідзжö некод бöр эз бергöдчы. Эз кольлывлы 2—3 лун, медым эз нуöдлыны печораса туй вылö крестьяналысь партияяс. Эз öти сё крестьянинлöн трупъяс сісьмыны Помöсдін да Мылдін кост туй вылын.

Помöсдінын пьянствуйтісны офицеръяс. Солдатъяс насилуйтісны нывъясöс. Менам йылысь эз вунöдлыны. Эз кольлывлы лун, медым эз повзьöдлыны либö Печораöн либö заключениеöн.

Кывсис, мый бандитъяс кутісны местнöй учитель-коммунист Шомысовöс. Вöлöмкö збыль. Сыкöд поступитöмаöсь сідзжö, кыдзи и Домнакöд. Первойсö мучитöмаöсь, а сэсся виöмаöсь.

Бöрас Помöсдінö воис и ачыс Латкин. Сійö сьöрас вайöдö да ыстö Печораö нöшта 20 мортöс. Печальнöй участь суис и найöс. Латкин сетіс приказ мöдöдны менö Изьваильö, Лач сиктö.

Жуткöй картина ме аддзи и сэтысь. Крестьяна лыдысь вöлі бандитъясöн ловйöн вöйтöма 13 мортöс, партизанскöй отрядса боецъясöс. Öти батьлысь вöлі вöйтöма вит пиöс. Аддзыси учительницакöд. Сылысь мужиксö сідзжö вöйтöмаöсь, асьсö изнасилуйтöмаöсь. Став семьяыс бöрдö...

Но бандитъяслöн зверствояслы воис пом. Налöн судьбаыс вöлі решитöма. Ыджыд донöн найö мынтысисны сыысь.

НАДЕЕВА.
(Партархивса материалъясысь).

КОМСОМОЛЕЦЪЯС ГРАЖДАНСКÖЙ ВОЙНАЫН

1919 во. Том сöветскöй республикалы сьöкыд военнöй обстановкаын ковмис дорйыны интервентъяслöн да белогвардеецъяслöн натискысь Великöй Октябрьлысь завоеваниеяс.

Обстановка вöлі тревожнöй. Краснöй Армия требуйтіс ассыс радъяс партийнöй кадръясöн ёнмöдöм. 1919 вося октябрь тöлысьын нуöдсьö „партийнöй неделя“, коді сетö выль партийнöй пополнение сэки жö и, медсясö, рабочöйяслöн да крестьяналöн томйöз кыскыссьöны Томйöзлöн Коммунистическöй Союзö (РКСМ). Сійö кадсяныс миян областьын и збыльысьсö заводитчö комсомоллöн чужöм.

Дзик первойöн котыртчис Устьсысольскöй ячейка. Неыджыд кадöн тайö комсомольскöй ячейкаас пырисны 30 юноша да нывка. Найö лыдас вöлі и Домна Каликова.

Белобандитъяс орöдісны фронтлöн боевöй участокъясысь öтиöс. Октябрь 29 луно Орлов—Латкинлöн банда босьтіс Айкино. Некымын лун мысти белобандитъяс орöдісны и Помöсдінскöй участок. Помöсдін босьтömöн орöдісны изьваильскöй партизанскöй отрядкöд йитöдсö.

Эз вöв оружие, обмундирование. 30 коммунистöс, кодъясöс вöлі вооружитöма винтовкаяс медбöръя запасöн, вöлі мöдöдöма айкинскöй фронт вылö. Кыкнан направлениеыс вöліны восьсаöн. Центркöд йитöдсö вöлі орöдöма.

Положение сьöкыд. Комсомолецъяслöн 40 морта отряд, берданкаясöн да мукöд сикас оружиеöн вооружитчömöн, сувтіс пиньясöдзыс вооружитчöм белогвардеецъяслы паныд.

Первой боевöй встреча вöлі Час сикт бердын. Унаöн комсомолецъяс пöвсысь зз кужны заряжайтны берданкаяссö... Врагöс кутны да жугöдны позянлун, дерт, эз вöв. Отряд нуöдіс разведывательнöй операцияяс. Боевöй стычкаяс вöліны Час, Койтыбöж, Лöзым, Ыб, Пустош да Чукаыб бердын.

Разведкаын комсомолецъяс пыр вöліны водзынöсь. Ставлы пример аслас боевöй деятельностьнас петкöдліс вунöдлытöм Домна Каликова. Комсомолецъясысь боевöй постъяс вöлі сувтöдöма Ыбын, Чукаыбын. Тані комсомольскöй отрядö воис пополнение—30 краснöй партизан локтісны отрядö. Комсомолецъяс шуисны бурджык кувны, но водзö ассыныс позицияяс враглы не сдайтны.

Чукаыбын пансис бой. Дона сувтіс сійö бандитъяслы. Прокушевлöн отряд та бöрын пышйис Межадорöдз. Тайö том комсомолецъяслöн вöлі первой боевöй крещениеöн. Отряд вуджис наступлениеö.

Боевöя комсомольскöй отряд действуйтіс и Визябöжын, Маджаын. Бомбаясöн киясын кавалеристъяс пырисны Додз сиктö. Маджаын отрядö локтіс нöшта öти местнöй комсомолец Нестеров.

Визябöжын комсомолецъяс öтлаасисны краснöй лыжникъяслöн отрядкöд. Сійö отрядас унджыкыс сідзжö вöліны комсомолецъяс.

Отряд наступайтö Көрткерöс вылö. Комсомолецъяс бара жö водзынöсь. Сиктсö вöлі босьтöма. Декабрь 12 луно тані вöлі котыртöма медводдза комсомольскöй ячейка.

Пезмöг вылö наступайтігöн отряд вошліс 9 медбур ёртъясöс сійö лыдын и боевöй комсомолец Бриллиантöс. Но сиктсö вöлі босьтöма. Ассыныс геройство да самоотверженность комсомольскöй отряд петкöдліс Нёбдін улын. Дзонь сутки 40 градус мороз вылын, коскöдзыс лымйын комсомолецъяс тышкасисны врагкöд. Бойын виöмаясöн да раненнöйясöн вöлі вошлöма 25 комсомолецöс. Эз вöв ни öти норасьöм, эз вöв некутшöм повзьöм. Комсомолецъяс уджалісны и перевязочнöй пунктын, бережнöя ухаживайтісны асланыс ёртъяс бöрся.

Бойяс костын комсомолецъяс нуисны ыджыд агитационнöй, общественнöй да организаторскöй удж. Быд сиктын, кытчö воліс комсомольскöй отряд, вöлі котыртöма комсомольскöй ячейкаяс.

1920 вося май тöлысьын муніс РКСМ-лöн первой уездnöй конференция. Вражескöй блокада вöлі жугöдöма нин. Но панскöй Польша бара уськöдчö Сöветскöй Республика вылö. Комсомолецъяс осаждайтісны партиялысь Уком шыöдчömъясöн, найöс доброволецъясöн польскöй фронт вылö ыстыны коръмöн. Шыöдчömъяс сетісны и уна комсомолкаяс. Май 20 луно фронт вылö муніс медводдза 16 комсомолец. Ыджыд пöсьлунöн найöс коллялісь РКСМ-лöн конференция.

Уна комсомолецъяс сетісны ассыныс олömъяснысö революция идеяяс вöсна, югыд, бур будущöй вöсна. Налöн нимъясыс некор оз вунны. Пыр найö лоöны коми томйöзлöн паметын.— Чумбаров-Лучинскийлöн, Домна Каликовалöн, Суррантлöн, Баррикадовлöн да мукöдъяслöн нимъясыс оз вунны некор.

(Партархив материалъяс серти).

„Приятнӧ да долыд тӧдны, мый вир, кодӧс обильнӧя кисьтӧма миян йӧзӧн, эз вош прӧста, мый сійӧ сетіс ассьыс результатъяс“ СТАЛИН.

Томйӧз гӧтӧвитчӧ ассьыс рӧдина дорйиг кежлӧ, сійӧ настойчивӧя овладевайтӧ военнӧй делӧӧн. СНИМОК ВЫЛЫН: Кулӧмдін средней школаса велӧдчысь комсомолец Е. С. Попов стрелковӧй спорт кузя инструктор. Сійӧ веськӧдлӧ стрелковӧй кружокӧн.

КАБАРДИНО-БАЛКАРИЯӦС БЕЛОГВАРДЕЙЩИНАЫСЬ МЕЗДӦМЛЫ 20 ВО

НАЛЬЧИК, 23. (ТАСС). Талун вӧлі юбилейнӧй сессия Кабардино-Балкарскӧй АССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн, кодӧс вӧлі сиӧма Кабардино-Балкарияӧс белӧй бандаясысь мездан лунсянь 20 во тырӧмлы.

Славнӧй 20 во тырӧм йылысь докладӧн выступитіс партия обкомлӧн пропаганда кузя секретарь Фокичев ёрт. Братскӧй республикаясса—Чечено-Ингушетияса, Дагестанса, Войвыв Осетияса народъяс нимсянь сессияӧс чолӧмалісны празднество вылӧ воысь делегацияяс.

Сессия ыджыд кыпыдлунӧн примитіс чолӧмалӧм Сталин, Молотов, Калинин, Ворошилов ёртъяслы.

РӦДИНА ДОРЙЫНЫ ДАСЬӦСЬ

ФЗУ школа помалі „отлично“ да „хорошо“ отметкаяс вылӧ. Школа помалысь комсомолецъясӧс корисны партком кабинетӧ.

Шуисны первой номера вӧрзаводын котыртны комсомольско-молодёжнӧй смена. Менӧ сійӧ сменаӧ индісны уджавны рамщикӧн.

✲

Заводитчис удж. Сменаын котыртім социалистическӧй ордйысьӧм. Быд морт бось-тіс конкретнӧй кӧсйысьӧм. Пузис ударнӧя уджалӧм. Ставӧн старайтчисны вӧчны унджык, панйыны ёртсӧ. Котыртім техучеба. Уджъяс бӧрын кутім нуӧдавны производственнӧй совещаниеяс, кӧні томйӧз да комсомолецъяс вежласисны асланыс удж опытӧн.

Удж производительность кыптіс лунысь-лун. Лунся нормаяс ме быд лун тырті 250-300 прочент вылӧ. Смена дзоньнас тӧлысся да квартальнӧй планъяс тыртіс 125-140 прочент вылӧ.

✲

Быд сӧветскӧй том мортлӧн почетнӧй мог—лоны не сӧмын производство вывса бура уджалысьӧн, но и бур физкультурникӧн, военнӧй делӧ бура тӧдысьӧн.

Заводитчи овладевайтны военнӧй делӧӧн. Тӧлын сдайті ГТО значок вылӧ лыжи кузя норма. Стрелковӧй кружокӧ регулярнӧя ветлӧмӧн бура велӧді винтовка да велӧдчи меткӧя лыйсьыны. Сдайті нормаяс ВС значок вылӧ.

✲

1939 вося тулыс. Воссис ва. Вӧлі заводитчӧ пиломатериал баржаяс вылӧ грузитӧм. Ме сэки уджалі нин сменнӧй мастерӧн.

Ӧтчыд удж вылысь воӧм бӧрын корисны парткомӧ.

— Вывті омӧля мунӧ баржаяс вылӧ пиломатериал грузитӧм,—ньӧжйӧник заводитіс парткомса секретарь да водзӧ нуӧдіс ассьыс сёрнисӧ.

— Ми тэнӧ сэтчӧ шуим мӧдӧдны бригадирӧн,—ичӧтик кост вӧчӧм бӧрын содтіс.

— Лоӧ вӧчӧма,—вочавидзи ме.

✲

Правильнӧя расстановитіны рабочӧй вын. Быд рабочӧйлы сетӧ удж сылӧн способностьяс серти. Котырті социалистическӧй ордйысьӧм.

Тадзи бригадаын добитчи лунся нормаяс содтӧдӧн тыртӧм.

Бригада дзоньнас август тӧлысся план тыртіс 202 прочент вылӧ. Тӧлысся удждон — 500-600 шайт. Стахановскӧй.

✲

Тайӧ гожӧмыс стахановскӧя уджалӧмкӧд тшӧтш вӧлі обороннӧй значокъяс вылӧ нормаяс сдайтан гожӧмӧн, Рӧдина дорйӧм вылӧ упорнӧя велӧдчан гожӧмӧн. Сдайталі нормаяс гожся видъяс кузя ГТО значок вылӧ. Сідзжӧ ГСО вылӧ.

✲

Лыйсьӧм да физическӧй подготовка кузя ме дась сувтны Рӧдина дорйӧм вылӧ. Дась стахановскӧй удж вежны боевӧй оружие вылӧ.

Лӧсьӧдча и коймӧд боксянь—ӧні пыр кыпӧда вылӧджык ассьым политическӧй тӧдӧмлунӧс. Мӧдпӧв, Ленинлысь да Сталинлысь трудъяссӧ лыддьӧмӧн, велӧда ВКП(б)-лысь славнӧй историясӧ. Лыдди нин Ленинлысь, „Шаг вперед два шага назад“, „Что делать?“ да мукӧд произведениеяс.

В. И. ХУДЯЕВ.
Сыктывкарса вӧрзавод.

ШУДА ОЛӦМЛӦН ЛЫДПАСЪЯС

Коми АССР-ын зэв ӧдйӧ быдмис вӧр промышленность. 1927-28 вояс серти вӧр заготовитӧмлӧн объём содіс сизим пӧв да 1939 воын сійӧ воис 7,2 миллион кубометрӧзд. А 1921 во серти сійӧ содіс 91 пӧв. Вӧрлэдзан уджӧ пыртӧма механизмъяс.

Коми АССР-ын строитӧма уна выль промышленнӧй предприятиеяс—лесопильнӧй, консервнӧй, замшевӧй, точильнӧй, известковӧй, кирпичнӧй, полиграфическӧй да мукӧд. Ӧдйӧ развивайтчӧ нефть да изшом перйӧм. Промышленнӧй продукция 1928 во серти содіс 8 пӧв (10 миллион шайтсянь 78 миллион шайтӧдз), а 1913 во серти—250 пӧв.

Колхознӧй муяс вылын уджалӧны 526 трактор, 65 комбайн да 2500 мукӧд сложнӧй сельскохозяйственнӧй машинаяс. 1913 во серти кӧдза площадь содіс куим пӧв. Ёна кыптіс урожайность.

Коми АССР-лӧн бюджет 1928 воын составитіс 4,6 миллион шайт, 1939 воын—77,6 миллион шайт, содіс пӧшти 17 пӧв.

Став челядь велӧдчӧны школаясын, олӧмӧ пыртӧма всеобщӧй обязательнӧй обучение. Ӧні эм 84 неполнӧй средней школа, 20 средней школа, 13 техникум, 7 ФЗУ да 2 вуз. Эм 350 лыддьысян керка, клуб, краснӧй чум, 200 библиотека.

Коми народ имеитӧ ассьыс письменность. Лэдзсьӧ 3 республиканскӧй газет, 15 районнӧй да политотдельскӧй газет. Лэдзсьӧны уна книгаяс.

КОЛХОЗ „ПУТЬ ЛЕНИНА“

„Путь Ленина“ колхоз Кипиево сиктын котыртчис дас во сайын. Гижсисны первой 47 овмӧс, но кулацкӧй агитациялы сетчӧмӧн унаӧн петісны бӧр. Некымын лун мысти колхозын колис сӧмын 13 овмӧс. Найӧ гӧгӧрвоисны, мый нэмӧвӧйся гӧльлунысь озыр олӧмӧ петан туй ӧти—коллективнӧя видзму овмӧс вӧдитӧм. Тайӧ туйсӧ крестьяналы индӧ большевистскӧй партия.

Дас куим овмӧс ӧтувтісны уджалан инвентарь скӧт да ӧтув нин нуӧдісны кӧдза. Урожай воис бур. Нянь лоис ставлы тырмымӧн во вуджӧм вылӧ да нӧшта на колхоз вермис вузавны кӧкъямыс тонна. Та бӧрын колхозӧ кутісны пырны сиктысь и мукӧд крестьяна. Колхоз кутіс ӧдйӧ содны. 1937 воын колхозӧ пырисны медбӧръя ӧткаолысьяс. Ӧні колхоз ӧтувтӧ 133 овмӧс.

Коллективнӧй удж сетӧ озыр плодъяс. „Путь Ленина“ колхозлӧн овмӧс воысь воӧ ёнмис. 1930 воын, колхоз котыртчан воын, сійӧ ньӧбис бокысь 673 кӧр. Решитісны займитчыны кӧрвидзӧмӧн. Ӧні колхозлӧн эм нин аслас 8.300 сайӧ кӧр. Бӧръя воясӧ сійӧ вермис нин вузавны сюрсӧн джынйӧн кӧр йӧзлы.

Кӧръясысь кындзи колхозлӧн эм куим ферма—молочно-товарнӧй ферма, порсьвидзан да ыжвидзан фермаяс. Скӧт юрлыд воысь-во ӧдйӧ содіс. Ӧні эм гырысь скӧт 389 юр, 38 порсь да сёе сайӧ ыж. Скӧт олӧ выль строитӧм картаясын. Бӧръя воясӧ строитӧма 5 скотнӧй двор да 2 телятник.

Скӧтвидзӧм колхоз овмӧсын основнӧй юкӧн. Сійӧ сетӧ гырысь доходъяс. Сідзи 1937 воын быд фуражнӧй мӧс вылӧ вӧлі босьтӧма 800 литра йӧв, а кольӧм во 1.300 литра нин. И колхоз скӧтвидзӧмысь 1937 воын босьтіс доход 20 сюрс сайӧ шайт, а кольӧм во 39 сюрс гӧгӧр шайт.

Нӧшта ыджыдджык доходъяс сетӧ кӧрвидзӧм. Кольӧм воын кӧрвидзӧмысь денежнӧй доход вӧлі босьтӧма 110 сюрс шайт, таво лоас нӧшта унджык.

Ыджыд доходъяс колхозлы сетӧ и му вӧдитӧм. Важӧн мӧвпавлісны, мый тані, Печора вылын, гырысь урожайяс босьтны оз позь. Колхознӧй олӧм путкыльтіс сійӧ мӧвпалӧмсӧ. Колхоз шедӧдіс вӧвлытӧм урожайяс. 1938 воын средней урожай зерновӧйяслӧн составитіс 15,8 центнер гектар вылысь, картофельлӧн—133,5 центнер. Торъя бригадаяс шӧдӧдісны нӧшта на гырысь урожайяс. Сідз И. Каневлӧн бригада шедӧдіс урожай зерновӧйяслысь 18,6 центнерӧн гектар вылысь, картофельлысь—155 центнерӧн.

Збыльмис крестьяналӧн нэмӧвӧйся мечта бура олӧм йылысь. Колхозын честнӧя уджалӧмӧн, колхозлысь овмӧс ёнмӧдӧм вӧсна тӧждысьӧмӧн кипиевоса крестьяна шедӧдісны аслыныс зажиточнӧй олӧм. Е. А. Рочевлӧн семья аслас трудоденьяс вылӧ кольӧм во получитіс продуктаясысь кындзи сизим сюрс шайт сьӧмӧн. В. Каневлӧн семья босьтӧ таво продуктаясысь кындзи нёль да джын сюрс шайт сьӧмӧн. Татшӧм доходъяс йылысь найӧ важӧн эзлысьтлыны весиг мӧвпавлыны.

Колхозын быдмисны замечательнӧй йӧз, кодъяс асланыс честнӧй уджӧн содтӧны пыр водзӧ колхозлысь озырлунсӧ. Со скӧтница М. А. Истомина кольӧм во участвуйтіс Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылын. Сійӧ добитчис торъя мӧсъясысь 1500 литра йӧв лысьтӧм. Сідзжӧ тӧдчана результатъяс асланыс уджын шедӧдісны знатнӧй скӧтницаяс А. Рочева да К. Канева, куканьвидзысь М. В. Кожевина ёртъяс.

Замечательнӧй уджалысьяс эм и кӧрвидзысьяс и полеводъяс пӧвсын. Кольӧм во участвуйтіс Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылын полеводческӧй бригадаса бригадир В. И. Рочев, коді шедӧдіс няньлысь урожай 17 центнерӧн гектар вылысь, картофельлысь—150 центнерӧн. Таво 11 кӧрвидзысьӧс утвердитӧма кандидатъясӧн выставка вылӧ.

Кольӧм во выставка вылын участникӧн вӧлі колхоз „Путь Ленина“. Скӧтвидзӧмын да кӧрвидзӧмын замечательнӧй результатъяс шедӧдӧмысь, ыджыд урожайяс босьтӧмысь ВСХВ-са Главвыставком колхозлы присудитіс первой степеня диплом да сетіс премия легковӧй автомобиль да 10 сюрс шайт сьӧм.

Колхозникъяслысь честнӧй, добросовестнӧй удж вылӧ донъяліс сӧветскӧй правительство. СССР Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум „Путь Ленина“ колхозӧс наградитіс Трудовӧй Краснӧй Знамя орденӧн.

Татшӧм результатыс дас вося олӧмлӧн. Правительственнӧй награда воодушевитіс колхозникъясӧс нӧшта плодотворнӧй удж вылӧ. Найӧ тышкасьӧны выль, нӧшта гырысьджык успехъяс шедӧдӧм вӧсна. „Путь Ленина“—Ленинлӧн туй, Сталинлӧн туй крестьяналы сетіс зажиточнӧй, культурнӧй олӧм и сійӧ олӧм пыр водзӧ лоӧ шудаджыкӧн, озырджыкӧн. Важъя олӧм, коді вӧлі тыр шоглунӧн, гӧльлунӧн, колис бергӧдчывтӧм вылӧ бӧрӧ.

СЕНЮКОВ.

КЫЗЬ ВО САЙЫН

Боевӧй луньяс

ИВАН ЗАРУБИН

Иван Михайлович Зарубин чужліс Тентюков сиктын. Томдырйиыс уджавліс Сыктывкарса больницаын техническӧй работникӧн. Мӧвпавліс велӧдчыны фельдшерӧдз. Но заводитчис империалистическӧй война и Иван Зарубинӧс босьтісны царскӧй армияӧ. Фронт вылын сійӧ пырис большевистскӧй партияӧ.

1918 воын Зарубин локтӧ гортас да активнӧя участвуйтӧ эсеровскӧй Уисполком разгонитӧмын. Но сӧмын тӧлысь удайтчӧ Зарубинлы овны гортын. Печора вылын воссис белогвардейскӧй фронт. Зарубин добровольнӧя пырӧ Мандельбаумлӧн „корпус советской охраны“ нима отрядӧ, коді кутіс кайны Эжва кузя Печоралань.

1918 вося сентябрын 17 луно тайӧ отрядыс Устьщугор улын жугӧдӧ полковник Евстигнеевлысь бандаяс. Тӧлысь пом кежлӧ став Печора вӧлі весалӧма белӧйясысь. Мандельбаум отрядлӧн первоначальнӧй костякыс вӧлі сформируйтӧма Володарскӧй нима коммунистическӧй ротаӧ. Тайӧ отрядыслы матрос Андрианов команда улын вӧлі поручитӧма босьтны Ляпин сикт, Уральскӧй гӧраяс сайысь, коді вӧлі белӧйяслӧн ыджыд продовольственнӧй базаӧн. Андриановлӧн отряд, кӧні взводнӧй командирӧн вӧлі и Иван Зарубин, 400 километр сайӧ пырис враглы тылас, ноябрса пургаяс дырйи, некутшӧм туйтӧг. Пышйысь проводник-шпион юӧртіс та йылысь белогвардеецъясӧс, и Ляпин дінӧ 25 километр вотӧдз Андриановлӧн отряд сюрис засадаӧ. Бойын отрядысь уси 6 морт, сьӧкыда ранитчис ачыс Андрианов. Отрядӧн командуйтны босьтчис Иван Зарубин. Ноябрь 30 луно Зарубинлӧн ичӧтик отряд бойӧн босьтіс починок Щугорью, а мӧдлунас вӧтліс уналыда белӧйясӧс и Ляпинысь.

1918 вося декабрын 85 морта Зарубинскӧй отрядлы паныд Березов карсянь Ляпин вылӧ вӧлі мӧдӧдӧма бура вооружитӧм 400 морта белогвардейскӧй отряд. Но Зарубин кык тӧлысь чӧж героическӧя видзис Ляпин сикт аслас ичӧтик отрядӧн, некысянь некутшӧм отсӧг получиттӧг. И сӧмын январь тӧлысь помын содӧм вынъясӧн белогвардеецъяс кытшалісны Ляпин да чорыд косьын босьтісны сійӧс. Зарубин, аслас отрядӧн, бойӧн пискӧдчис белӧйяс кытш пыр да отступитіс Устьщугорлань.

Тайӧ кадӧ Печора вылын делӧыс омӧльтчис. 1919 вося январын Чердын боксянь белӧйяс пырисны Печора йылӧ да печорскӧй кулачество отсӧгӧн 4—5 лунӧн матыстчисны Устьщугорлань.

Зарубинскӧй отрядӧс вӧлі назначитӧма вевттьыны вылыс Печорасянь бӧрыньтчӧм. Зарубинлӧн отряд эськӧ тӧдӧмысь честьӧн справитчис тайӧ могнас, но бездарнӧй помкомполка Колпаков сетіс Зарубинлы опрометчивӧй приказ наступайтны Печора вывлань врагкӧд панысьтӧдз, пырны сыкӧд бойӧ да тӧдмавны сылысь вынсӧ. 50 морта отряд муніс веськыда гибель вылӧ.

1919 вося февраль 14 лунӧ, асывводзӧ, Подчерье сикт дорӧ матыстчигӧн, Зарубинлӧн отряд сюрис белӧйяс кытшӧ. Героическӧя косясисны Зарубинлӧн боецъяс. Но вынъяс эз вӧвны ӧткодьӧсь. Тайӧ бойын, кыдзи и отрядса став боецъяс, храбрӧйяс смертьӧн усис коми народлӧн верной пи Иван Михайлович Зарубин.

ПАРТИЗАНСКӦЙ ОТРЯД

Тайӧ вӧлі боевӧй вояс. Белогвардейскӧй полчищеяс, кыдзи кӧинъяс, ветлісны сиктъясті. Виалісны коммунистъясӧс, крестьянаӧс. Грабитісны, соталісны сиктъяс.

Вошис терпениеыс коми народлӧн...

Сиктъясын кутісны котыртсявны партизанскӧй отрядъяс. Партизанскӧй отряд котыртсис и Керчомъяын. Гичев нима отряд. Котыртіс сійӧс краснӧй партизан В. Напалков.

Пермьлань наступайтіс Колчак. Сылӧн карательнӧй отрядъяс вӧлі матыстчӧны и миян область границаяс дорӧ. Белобандитъяслы отпор сетӧм могысь петіс Гичев нима отряд.

Воч, Габов, Дайёль...

Отряд первойысь встретитчис противниккӧд. Пленнӧйяс. Босьтӧма 9 винтовка. Вылӧ кыптіс партизанъяслӧн настроениеыс. Дас саяс боец вылӧ вӧлі сӧмын 3 винтовка. Первой жӧ столкновение бӧрын став боецъясӧс вӧлі вооружитӧма винтовкаясӧн.

Отряд кутіс ӧдйӧ быдмыны. Тӧлысь помлань отрядын вӧлі нин 60—70 гӧгӧр морт. Отрядӧ локтісны Керчомъя да Воч сиктъяса гӧль йӧз.

Ӧтчыд ме дінӧ локтіс менам вок. Сійӧ вӧлі партизанскӧй отрядса боец.

— Мунам отрядӧ,—шуис сійӧ.

— Оз ӧд босьтны!—норасьӧмӧн моз вочавидзи ме.—Меным эз на тыр 16 арӧс...

— Босьтасны... — Мунам!—Эскӧдіс вок.

Отрядӧ менӧ босьтісны.

Тадз заводитчис менам боевӧй олӧм. Стычкаясын, атакаясын коли менам сійӧ кад. Двинскӧй фронт, Варшава, Перекоп... Ставсӧ ӧмӧй помнитан! Боевӧй лунъяс йылысь позьӧ гижны уна листбок. Но тайӧ вӧлі сэк, 1919 воын, белогвардейщинакӧд чужан сикт вӧсна тышкасигӧн.

Мӧд лунас жӧ партизанскӧй отряд петіс наступлениеӧ Габов—Гайны линия вылӧ. Вой. Увереннӧя мунӧ водзӧ 70 морта отряд. Но со и сикт. Белогвардеецъяс кӧнкӧ матынӧсь. Колӧ лоны осторожнӧйӧн.

Отряд расположитчӧ шойччыны. Узьӧны очередӧн. Керкаын и пулемёт.

Но шойччыны дыр эз удайтчы. Тревога... Сиктсӧ кытшалӧ 200 морта белогвардейскӧй отряд. Часовӧй медводдза лыйӧмӧн уськӧдӧ котӧртысь белобандитӧс. Став боецъяс водӧны цепӧн.

8 час чӧж кыссьӧ бой. Враг эз выдержит. Сикт бердӧ 82 мортӧс виӧмаясӧн да ранитӧмаясӧн кольӧм ӧн, враг пышйӧ.

Бур боецъясӧс тайӧ бой дырйиыс воштім и ми, кыдз наводчик Кузнецовӧс, Воробьевӧс, Кочановӧс. Но победа вӧлі миян сайын.

Февраль тӧлысь помын, вооружение да снаряжение получитӧмӧн, отряд бара вуджис наступлениеӧ, но враг эз нин водзӧ лысьтлывлы уськӧдчывны миян вылӧ.

Отряд пыр быдмис. Май тӧлысьын миянлысь да мукӧд партизанскӧй отрядъяс вӧлі реорганизуйтӧма Краснӧй Армияса регулярнӧй частьӧ — Кай-чердыньскӧй полкӧ.

Полк наступайтӧ водзӧ. Бандитскӧй карательнӧй отрядъяс лои вӧтлӧма. Босьтӧма Кирца. Боецъяс строитӧны пулемётнӧй гнездояс, укрытиеяс. Враг усьӧдчӧ сиктӧ, но успехтӧг. Бӧрыньтчӧ водзӧ. Полк бойӧн мунӧ Канавалань...

Уна славнӧй лунъяс нӧшта вӧліны та бӧрын. Полк петӧ Кулӧмдінлань, кайӧ Печора вылӧ. Уна белогвардейскӧй бандаяс вӧлі быӧдӧма.

И. Д. ЛЮТОЕВ.

КРАСНӦЙ АРМИЯСА ВОЙСКОВӦЙ ЧАСТЬЯС, СОЕДИНЕНИЕЯС, НАЧАЛЬСТВУЮЩӦЙ СОСТАВ ДА КРАСНОАРМЕЕЦЪЯСӦС НАГРАДИТӦМ

Финскӧй белогвардейщиналы паныд тышкасян фронт вылын командованиелысь боевӧй заданиеяс олӧмӧ пӧртігӧн личнӧй составӧн доблесть да геройство петкӧдлӧмысь, СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум наградитіс Союзса орденъясӧн Краснӧй Армиялысь 23 войсковӧй часть, сы лыдысь: 3 войсковӧй частьӧс наградитӧма **Ленин орденӧн**, 20 войсковӧй часть—„**Красное знамя**“ орденӧн.

Наградитӧм частьяс пӧвсын представитӧма войскалысь став основнӧй родъяс.

Финскӧй белогвардейщиналы паныд тышкасян фронт вылын Командованиелысь боевӧй заданиеяс образцовӧя олӧмӧ пӧртӧмысь, наградитӧма „Золотая звезда“ мӧд медальӧн Сӧветскӧй Союзса Герой комдив Сергей Прокопьевич Денисовӧс.

Присвоитӧма Сӧветскӧй Союзса Геройлысь звание, Ленин орден да „Золотая звезда“ медаль вручитӧмӧн, 171 командирлы, политработниклы да красноармеецлы.

СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум торъя указӧн наградитіс финскӧй белогвардейщиналы паныд тышкасян фронт вылын Командованиелысь боевӧй заданиеяс образцовӧя олӧмӧ пӧртӧмысь да сэки петкӧдлӧм доблестьысь да мужествоысь Союзса орденъясӧн да медальясӧн Краснӧй Армияса начальствующӧй да красноармейскӧй составлысь, начальствующӧй составлӧн семьяясса шленъясӧс, госпитальясса да гражданскӧй учрежденияссa работникъясӧс—9.329 мортӧс.

Ленин орденӧн наградитӧма 184 мортӧс, „**Красное знамя**“ орденӧн—1.701, „**Красная звезда**“ орденӧн—1.953, „**За отвагу**“ медальӧн—2.707, „**За боевые заслуги**“ медальӧн—2.784 мортӧс.

Став награжденнӧйяслӧн поименнӧй список йӧзӧдсьӧ „Красная звезда“ газетаын.

Краснӧй Армия йылысь шведскӧй „доброволецъяслӧн“ впечатлениеяс

СТОКГОЛЬМ, 23. (ТАСС). Шведскӧй „Ню даг“ газет гижӧ:

„Кор шведскӧй „добровольческӧй корпус“ воис финскӧй фронт вылӧ, тані заводитісны паськӧдны быд сикас слухъяс славнӧй шведъяс йылысь, кодъяслы паныд рочъяс оз устоитны. Но мир заключитӧм пуктіс пом став тайӧ басняясыслы. Фронт вылысь бӧр воысь шведскӧй доброволецъяс висьталӧны, мый, кор вӧлі сетӧма команда „дугӧдны би“, став шведъяс воисны восторгӧ. „Тайӧ вӧлі збыль ыджыд шуд, мый мир воис ас кадӧ,—висьталӧ походса участникъясысь ӧти.—Ми эг тӧдлӧй весиг, мый Краснӧй Армия орӧдіс маннергеймовскӧй линия. Миянӧс пыр ылӧдлісны“. „Шведскӧй да финскӧй солдатъяс,—гижӧ „Ню даг“ газет,—Краснӧй Армияӧд бойяс бӧрын долженӧсь вӧлі вежны сӧветскӧй армия йылысь ассьыныс мнение, кодӧс найӧ составитісны буржуазнӧй да социал-демократическӧй газетъяслӧн лживӧй висьталӧмъяс серти. Найӧс дзикӧдз шӧйӧвоштіс Краснӧй Армиялӧн мужество, выносливость да боеспособность“. „Ми эгӧ имеитӧй некутшӧм позянлунъяс сопротивляйтчыны рочъяслӧн движениелы,—висьталӧны доброволецъяс.—Ми эгӧ вермӧй весиг лыйлыны да дзебсясьлім лым пиӧ, медым спаситчыны“. Уна доброволецъяс заявляйтӧны: „Ми некор сэсся огӧ выступитӧй Краснӧй Армиялы паныд. Ми мӧвпалім, мый Краснӧй Армиялӧн омӧль оружие, но ми убедитчим сійӧ оружие вынын. Ми чайтлім, мый роч авиация омӧль, но тыдовтчис, мый миян истребительяслӧн ӧдыс 100 километр вылӧ ичӧтджык, роч бомбардировщикъяс дорысь. Мый касайтчӧ роч истребительяслы, то нинӧм подобнӧйсӧ ӧдын да точностьын эгӧ аддзылӧй“.

СССР ДА ФИНЛЯНДИЯ КОСТЫН РАТИФИКАЦИОННӦЙ ГРАМОТАЯСӦН ВЕЖСЬӦМ

Март 20 луно, Кремльын, СССР Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса Председатель да Наркоминдел В. М. Молотов ёрт да Финляндскӧй республикаса президентлӧн уполномоченнӧйяс г. Паасикиви да г. Войонмаа вежсисны Сӧветскӧй Союз да Финляндскӧй республика костын мирнӧй договор ратифицируйтӧм йылысь грамотаясӧн, а сідзжӧ тавося март 12 луно Москва карын кырымалӧм мирнӧй договор дінӧ протоколӧн.

ТАСС-сянь

ТАСС-ӧс уполномочитӧма заявитны, мый различнӧй иностраннӧй агентствоясӧн паськӧдан слухъяс СССР Совнаркомса председатель Молотов ёртӧн Берлинӧ, либӧ Германияса либӧ Западнӧй Украинаса каръясысь ӧтиӧ предполагайтана воӧм йылысь, оз имеитны некутшӧм подув.

Отв. редактор
И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты «Коми комсомолец». Телефон: 5—01.

Уполн. Главлита № 1000. Типография Наркомиестпрома Коми АССР.